

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת שמחה רוטמן

4859/25/פ

הצעת חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (תיקון – צמצום סמכותו של בית המשפט להטיל את ההכרעה בעניינו של קטין על עובד סוציאלי וגורמים אחרים), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 19 בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב–1962¹, בסעיף 19, הסיפה החל במילים "או יטיל את ההכרעה" – תימחק.

דברי הסבר

סעיף 19 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב–1962, קובע כי אם "לא באו ההורים לידי הסכמה ביניהם בעניין אחר הנתון לאפוטרופסות, רשאים הם יחד לפנות לבית המשפט, ובית המשפט, אם לא עלה בידו להביאם לידי הסכמה ואם ראה שיש מקום להכריע בדבר, יכריע הוא בעצמו או יטיל את ההכרעה על מי שימצא לנכון". בפועל, פעמים רבות מטיל בית המשפט את ההכרעה על פקידי הסעד. האצלת הסמכות אל פקידי הסעד מעניקה לפקידים סמכות מעין שיפוטית אשר אינה בגדר המומחיות המקצועית שלהם. סמכות זאת כוללת שיקול דעת רחב, בהיעדר כל פיקוח על החלטותיהם. במקרים רבים ממליץ פקיד הסעד על הסדר ראייה לטעמו ומפעיל לחץ על בני הזוג לקבלו. הצדדים, המודעים לכוח הרב הנתון בידי פקיד הסעד, נאלצים לא אחת לקבל את ההסדר המוצע, והכמעט כפוי, כדי שתנאי הפגישה עם ילדיהם לא יורעו.

לפיכך, מוצע לבטל את האפשרות של בית המשפט לאצול את סמכותו להכריע בעניין הסדרי ראייה ובכל עניין אחר הנוגע לקטין ושההורים אינם מסכימים לגביו. כך, בית המשפט יוכל לשמוע את המלצותיהם של הגורמים המקצועיים המעורבים, אך הוא יהיה הגורם המכריע הבלעדי לעניין זה. הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת השבע-עשרה על ידי חבר הכנסת דוד אזולאי וקבוצת חברי הכנסת (פ/3331/17), על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת דוד אזולאי (פ/1146/18), ועל שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת דוד אזולאי וקבוצת חברי הכנסת (פ/1568/19).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בתמוז התשפ"ד (24.07.2024)

¹ ס"ח התשכ"ב, עמ' 120.